

BETOA

Oztopo bat gainditzeke

Interes nazionala. Europako Batasunerako garrantzitsuenak diren gaietan betoari eusten diote estatu kideek, haien interes nazionala babesteko.

Nizako bileraren aurretik 70 gairi betoa kentzea aztertzeke proposatu zuen Frantziak, baina kideekin egindako bileren ondorioz 40ra murriztu zuen kopurua. Azkenean, 29ri kendu diote betoa.

2004KO BILERA

Lau urte barru aztertuko dituzte gai batzuk Hamabostek: eskumen banaketa, beto aukera, eta aurrekontuak

(aurreko orrialdetik dator)

Alabaina, funtsezko erabaki batzuk 2004ko gobernuarteko bilera arte atzeratu zituzten Hamabostek Nizan: eskumen banaketa Europako Batasunaren eta estatu kideen artean, beto aukera deusezte eta finantzaketa aurrekontuak nola banatuko dituzten 2007-2012 urteen artean. Hiruen artean, betoaren auzia izango da korapilatsuenetakoa.

Gai garrantzitsuenak aho batez hartzen zituzten orain arte, eta hemendik aurrera ere hala egingo dute alor askotan. Inmigrazioaz eta asiloaz gain, Erresuma Batuak lortu du betoari eustea fiskalitate eta gizarte segurantzia gaietan; Espainiak, 2007 arte kohesio fondoetan; Frantziak, kultura arloan eta ikus-entzunezkoetan. Bileran aztertu zuten 40 gaitan erabakiak gehiengo kualifikatuz hartzea eta ez aho batez, baina 29tan bakarrik egingo dute.

Pasa den astean onartu zuten Oinarrizko Eskubideen Agiria ere 2004ko bileran aztertuko dute. Oraingoz, Hamabostak ez dira behartuta egongo edukia betetzera.

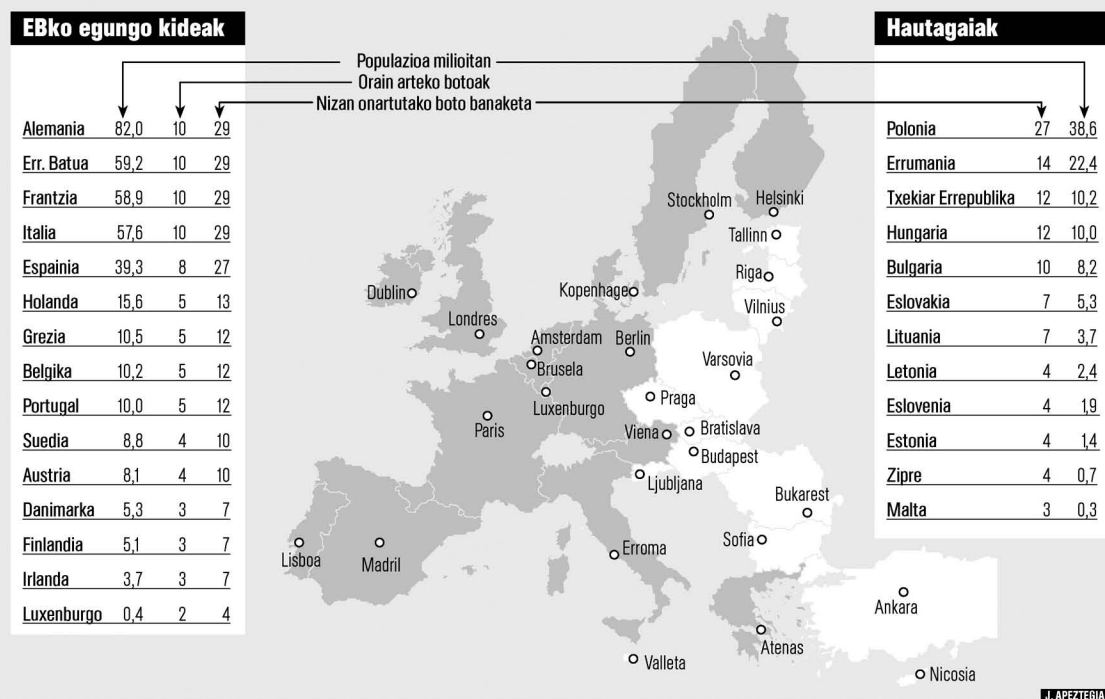
Txandakako ordezkariak

Nizan erabaki zenez, Europako Batzordean ordezkari bakarra izango dute Italia, Espainia, Alemania, Erresuma Batua eta Frantziak 2005etik aurrera —bi dituzte—, eta EB 27 kidek osatzean ordezkariak txandaka izango dituzte. Izan ere, soilik 20 komisarioz osatuko da Batzordea.

Bestetik, aukera izango da zenbait kidek elkarlanean jarduteko legez kanpoko inmigratioan eta ingurumenean; defentsa gaietan ez, ordea.

GOI BILERAREN ONDORIOAK

Boto banaketa EBren Ministroen Kontseiluan

Erabaki garrantzitsuenak

Ostegunean hasi eta atzo goizaldean bukatu zen Nizako goi bileran hainbat erabaki hartu zituzten Hamabostek EBren egituraketa, funtzionamendu eta arauak buztuz. Hauexek izan dira garrantzitsuenak.

HEDAPENA. Eb kide berriak hartzeko prozesua 2002. urteko amaieran hasi eta 2003an garatuko da. Ondoko urteetan ekialde eta erdiko Europako hamabi estatu sartuko dira EBren barruan.

Lehendabiziko txandan onartuko dituztenak 2004ko ekainean Europako Legebiltzarrerako egingo diren hauteskundeetan parte hartzeko moduan egotea nahi dute Hamabostek. Datak, hala ere, ez daude guztiz zehazturik.

GEHIENGOAREN BIDEZKO ERABAKIAK. Hamabostek hogeita hamar bat arlori kendu diote beto eskubidea. Estatu batzuek etekin ona atera diote prozedurari; beste batzuek, ordea, ez. Erresuma Batuak, esaterako, fiskalitateari buruzko betoari eutsi dio; Frantziak, «salbuespen kulturala» salbatu du; Alemaniak inmigratio eta asiloaren betoa gorde du. Espainiak, berriz, 2007. urtea arte izango du betoa kohesio fondoan arloan.

BOTOEN BANAKETA. Ministroen Kontseiluan boto kopuru berdina izango dute aurrerantzean ere Alemaniak eta Frantziak. 10 bototik 29ra pasatu dira horiek Italia eta Erresuma Batuarekin batera. Espainiak «handien taldean» sartu nahi

zuen, baina atean geratu da 27 botorekin. Poloniak ere boto kopuru hori izango du Europako Batasunean sartzen denean.

EUROPAKO BATZORDEA.

2005. urtetik aurrera herrialde guztiek komisario bana izango dute. Soilik EBn 27 kide izango direnean aztertuko da komisario kopuruaren gaia.

2004KO BILERA. Alemaniak hala eskatuta, Frantziak onartu egin behar izan du, azkenean, 2004. urterako gobernuarteko konferentzia eratzea. Goi bilera horren bidez orain airean geratu diren gaiak lotu nahi ditu Alemaniak hedapena baino lehen. Gainera, herrialde, erregio eta Bruselaren arteko botere banaketa ere zehaztuko du Berlinek. Horrek hainbat estaturen egonezina eragin du. Espainia eta Frantzia, esaterako, bere baitako *erregioen* aurrean botere galztearen beldur dira.

OINARRIZKO ESKUBIDEEN AGIRIA. Europako herritarren eskubideak azaltzen dituen agiria onartu da Nizan. Hala ere, itun hori ez da loteslea. Estatuak «euren interesak» babesteko aukera eman zaie.

GIZARTE AGIRIA. Aurrekoa bezala, dokumentua ez da loteslea. Agiriak lan eta gizarte eskubideak aipatzen ditu.

POLITIKA MILITARRA. Politika militar propioa bultzatzeko Frantziak zuen egitasmoa ez da gauzatu. Armada horrek NATOrekin izan behar duen loturak piztu du eztabaida nagusia.

Lau eguneko zoramena

GERTAERAK. Ostegunetik astelehena arteko tartean eztabaida eta gorabehera ugari izan ziren Nizako Acropolisean. Ordu bakoitzak gertaera aipagarria izan zuen.

Erredakzioa | DONOSTIA

Nizako goi bilera Europako Batasunaren historiako luzeena izan da. Lau egunetan, goiz eta arratsaldean bildu dira Hamabostak EBren geroa erabakitzeko.

OSTEGUNA 7

09.45: Goi bilerari hasiera ofiziala eman zioten.

Mundializazioaren aurkako manifestazioen ondorioz, lisakar ugari izan ziren.

15.20: Europako Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agiria sinatu zuten Hamabostek.

OSTIRALA 8

14.00: Batasuneko erakunde-

en erreformaren lehen ondorioak adostu ziren (Gizarte Agiria, Europako defentsa).

16.00: Jacques Chirac Frantziako presidentea eta Lionel Jospin lehen ministroak jakinarazi zuten beste herrialdeetako estatu eta gobernuburuekin bakarka bilduko zirela erakundearen erreformaren inguruan proposamenak egin baino lehen.

17.00: Elkarriketak hasi ziren. Chirac eta Europako Batzordeko presidentea Romano Prodiaren arteko adostasun eza nagusi izan zen eta Prodi bere bilera propioak egitea erabaki zuen.

Gauean, Frantziak lehen egitasmoa aurkeztu zuen hiru puntu gatazkatsuen inguruan: herrialde bakoitzaren

boto kopurua, Batzordearen eraketa, eta erabakiak gehiengo kualifikatuz hartzea.

LARUNBATA 9

08.45: Frantzia eta Alemaniaren arteko parekotasuna mantentzen zuen konpromiso proiektua aurkeztu zuen Parisen. Lehen erreakzioak aurka-koak izan ziren, herrialde txikiak bereziki.

17.28: Frantziak proposatu zuen Batzordeak 27 kide izatea. Txikiak lasaitu egin ziren.

IGANDEA 10

10.00: Proposamen berria aurkeztu zuen Frantziak. Horren arabera, Alemaniak boto gehiago izango zituen Ministroen Kontseiluan eta Legebiltzarrean.

14.00: Egitasmoaren aurka agertu zen Belgika. Portugalenkin batera, herrialde «txikiak» interesak defendatzen ahalegindu zen.

20.50: Tratatuari buruzko printzipio akordioa lortu zen, boto kopuruaren auzia alde batera utzita.

ASTELEHENA 11

01.30: Frantziak laugarren proposamena aurkeztu zuen, boto kopuruaren sistema konplexuago bat aurkeztuta.

04.20: Frantziak Belgikaren blokeoa hautsi eta Alemaniaren babesa izango zuen akordioa aurkeztu zuen.

05.00: «Beharrezkoa da lan sistema aldatzea. Ez da normala goizeko bostetan amaitzea», esan zuen Chiracek.